

Perspektive kmetijskega razvoja v osiješkem okraju

Področje osiješkega okraja spada med najmočnejše kmetijske rajone Hrvatske in je po svojih naravnih pogojih izrazito ugodno za kmetijstvo, posebno pa za poljedelstvo. Zato je perspektivni plan razvoja kmetijstva tega okraja določil, da bodo proizvodna povprečja v poljedelstvu višja kakor proizvodna povprečja razvoja naše-ga kmetijstva v razdobju l. 1957—1961.

Gospodarsko leto 1956—1957 je popolno-ma potrdilo upravičenost takih pričako-vanj. V tem razdobju je sodelovalo v tek-movanju za velike pridelke 4680 ha s pše-nico v družbenem sektorju in 10.000 ha na posamičnih posestvih. Po planu so pričako-vali 6.084 vagonov pridelka pšenice na vseh sektorjih. Dejansko pa je pridelek znašal 9800 vagonov ali v povprečju 53,6 stota na kmetijskih posestvih, 29,4 na združenih ekonomijah in 22,3 na posamičnih posest-vih, kar znaša v povprečju 24,6 stota na ha. Tak pridelek v l. 1957 je povzročil, da so že sedaj dosegli rezultate, ki so določeni za l. 1959.

Prednost poljedelstvu

Perspektivni plan osiješkega okraja do-kaže, da bodo v prihodnjem razdobju po-svečali pozornost predvsem moderni polje-delski proizvodnji. Ta proizvodnja bo zaje-

la nad 35.000 ha današnjih ornih površin kmetijskih posestev in novih 6000 ha, ko-likor jih bodo dobili z melioracijami, na-dalje 9500 ha ornih zemlje združenih eko-nomij in 15.000 ha, ki jih bodo vzele za-družne ekonomije v zakup od posamičnih kmetovalcev. Razen tega se posamični kme-tevalci pridružujejo poljedelski proizvodnji s 38.500 ha z akcijo zajamčenih donosov, to je s povezovanjem v združne odseke za mehanizacijo, kakor tudi z drugimi ukrepi, ki bodo omogočili velike pridelke na njihovih površinah. Tako bo v prihodnjih dveh letih organizacijsko povezanih s so-cialističnim sektorjem 71 odstotkov površin posamičnih pridelovalcev.

Za vse v naprej določene naloge kmetij-skih organizacij in ustanov so določili ro-ke, in to posebno v primerih, ko je od njih odvisen nadaljnji napredek kmetijstva (se-menska služba, pedološko raziskovanje tal itd.). Uvedli so tudi konkretno povezovanje določenih akcij s posameznimi področji (vasmi) s posameznimi kmetijskimi po-sestvi in združenimi organizacijami.

Zajetje površin je določeno po osnovnih kulturah, vendar v odvisnosti od najugod-nejšega kolobarja, možnosti popolnejšega gnojenja kakor tudi drugih okoliščin. V skladu s temi postavkami so določili takle razpored ornih površin:

Vrsta kulture	55/56 v ha	%	1961 v ha	%
pšenica	40.660	24,9	42.500	25,1
kornuza	17.775	29,2	51.100	30,2
slakorna pesa	6.686	4,1	9.050	5,5
konoplja	4.354	2,7	5.000	3,0
detelja	4.760	2,9	18.100	10,7
drugo	59.154	36,2	45.659	25,7
Skupno	163.389	100	169.389	100

Iz tega je razvidno, da se bodo v l. 1961 skupne površine ornih zemlje povečale za 6000 ha. To povečanje bo posledica melio-racij, ki jih nekatere že izvajajo. Povečanje pridelka za doseganje visokih odnosov ter-ja tudi rešitev problema osuševanja, da bi bili zavarovani pred podzemeljskimi voda-mi ali poplavami. Nove melioracije bodo razen rešitve dosedanjih težav v zvezi s poplavami prispevale k osvojitvi 8500 ha novih površin (6000 ornih zemlje).

Izmed del, ki jih že danes izvajajo ali pripravljajo, naj omenimo rekonstrukcijo Bobotskega kanala, s čimer bo reguliran vodni režim na več kakor 15.000 ha najbolj

rodovitne zemlje, zatem rekonstrukcija Po-ganovačko-Kravičkega kanala, regulacijo reke Vuke, zgraditev nasipa Drava—Do-nava, rekonstrukcijo in okrepitev črpalnih postaj (prehod k pogonu z električno ener-gijo) in razširitev sedanjih prekopov za 650 km.

V skladu z naporemi za modernizacijo kme-tijske proizvodnje, pri čemer ima veliko vlogo mehanizacija, gnojenje z umetnim in hlevskim gnojem kakor tudi izvajanje dru-gih sodobnih agrotehničnih ukrepov, je perspektivni plan določil tudi znatno po-večanje donosov. Tako pričakujejo v l. 1961 naslednje donose v stotih na hektar:

Vrsta kulture	Kmet. pos.	Ekonomije	Kooperacija	Pos. posestva
pšenica	55	45	40	25
ječmen	45	40	35	25
kornuza (suho zrnje)	100	90	70	30
konoplja	120	100	90	80
slakorna pesa	600	500	400	250
lucerna	120	100	90	80

Izkušnje lanskega gospodarskega leta so potrdile realnost teh pričakovanj. Izkazalo se je, da so pomembne rezultate dosegle vse tiste kmetijske organizacije, ki so tesno

sodelovale s kmetijskimi postajami in za-vodi za pospeševanje kmetijstva. Dosedanja praksa, da sklepajo kmetijske organizacije pogodbe s kmetijskimi postajami, ki jim

jamčijo določene donose, se bo nadaljevala tudi v prihodnje. S sklenjenimi pogodbami so bile namreč kmetijske postaje dolžne nu-diti kmetijski organizaciji najbolj sodobne rešitve za dosego določenega in v naprej dogovorjenega pridelka. V primeru neuspe-ha skupnega pridelovanja na podlagi danih rešitev niso imele kmetijske organizacije do postaje nobenih obveznosti, če pa so dosegle zajamčeni pridelek, so ji plačale 2000 din na ha in 10 odstotkov vrednosti presežka. V l. 1956/57 ni bilo primera, da zajamčeni donosi ne bi bili realizirani.

Pospeševanje živinoreje

S povečanjem površin in donosov krmnih rastlin kakor tudi z ureditvijo travnikov in pašnikov bodo ustvarili boljše pogoje za razvoj živinoreje. Razen tega računajo tudi s širšo akcijo za umetno osemenjevanje krav, kakor tudi uvedbo krmiljenja telet z manjšimi količinami mleka. Z zgraditvijo odprtih hlevov, z razširjenjem mehanične molže, z uvedbo samokrmiljenja in večjih količin silaže (z zgraditvijo malih silosev) se bodo znižali proizvodni stroški in reja govedi bo postala rentabilnejša.

S prehodom na pregonske pašnike in za-gotovitvijo zadostnih količin cenene voluminozne kakovostne krme se bo znatno znižala cena enega krmnega dne. Kmetij-ska posestva se bodo razen tega lotila pi-tanja goveda z pesnimi rezanci hkrati z določnimi koncentratii, s čimer bo postal prirast žive teže rentabilnejši. S prehodom k intenzivni proizvodnji v poljedelstvu se bo znižalo število ovac, težijo pa za tem, da bi uvedli čisto merimo pasmo.

V zvezi z okrepljeno mehanizacijo rač-čuna perspektivni plan tudi z zmanjša-njem konjskih vpreg. Število konj se bo posebno znižalo na kmetijskih posestvih, medtem ko bo ostalo v zasebnem sektorju večinoma nespremenjeno.

V petletnem razvoju bodo s kreditom ali redno zamenjavo v breme amortizacijskih skladov nakupili novih 2024 traktorjev. Na socialističnih gospodarstvih so določili kot pravilo, da uporabljajo en traktor na 50 ha obdelovalne zemlje, medtem ko računajo pri zasebnem sektorju, ki ga bodo obde-lovali združni odseki, z enim traktorjem na 100 ha. Razen traktorjev nameravajo kupiti tudi vse druge priključne stroje, od katerih nekatere doslej nismo uporabljali v naši agrotehniko.

Uvajanje tako velike mehanizacije terja tudi ustanovitev centralne strojne delav-nice, rekonstrukcijo sedanjih (Djakovo, Beli Manastir in Kneževo) ter zboljšanje dela mehaničnih delavnic na kmetijskih posestvih in združenih ekonomijah.

Taka mehanizacija bo terjala tudi več strokovnega znanja od sedanjega kadra. Zato računajo, da bodo prihodnje leto od-prli višjo kmetijsko šolo, šolo za kvalifi-ciranje delavce v kmetijstvu in tečajje, v katerih bo lahko zaposleno osebje dobilo potrebno tehnično znanje.

Perspektivni plan razvoja kmetijstva osi-ješkega okraja je skratka usmerjen k mak-simalno možnim donosom na podlagi mo-derne agrotehniko, ki bo omogočila ozko specializirano kmetijsko proizvodnjo.

V. Vasiljević